

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבאך ועד הביטלס: מוסיקה בתרבות המערבית - קמפוס ספרא -
23336

תאריך עדכון אחרון 23-01-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מוסיקולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: קרית א"י ספרא

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר נעמה רמות

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: naama.ramot@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום א' אחרי השיעור, בתיאום מראש.

מורי הקורס:
ד"ר נעמה רמות

תאור כללי של הקורס:
המוסיקה מהמאה ה-18 ועד למאה ה-20; סקירה כרונולוגית מבאך ועד לביטלס.
המוסיקה כחלק מתרבות המערב מתוך הקשרים אמנותיים, מדעיים וחברתיים.
גישה רב תחומית על בסיס האזנה ליצירות מופת בסגנונות שונים והכרת מושגי יסוד במחשבה המוסיקלית.

מטרות הקורס:
הכרות עם סגנונות מרכזיים בהיסטוריה של המוסיקה במערב מהמאה ה-18 ועד לאמצע המאה ה-20.
מפגש עם מושגי יסוד במחשבה המוסיקלית.
התייחסות למוסיקה בהקשר היסטורי ותרבותי.

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
להעמיק את החוויה המוסיקלית מתוך האזנה, הבנה ולמידה.
להבחין בין סגנונות מוסיקליים שונים.
להתייחס למוסיקה בהקשר רחב יותר.
לתאר ולהכיר מושגים בסיסיים במוסיקה מערבית, ביניהם: יסודות השפה המוסיקלית, סוגי יצירות, כלי נגינה ומושגים ברישום מוסיקה.

דרישות נוכחות (%) :
80

שיטת ההוראה בקורס: שיעור. האזנה וצפייה ביצירות. דיון.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- נושאים בקורס:
1. מבוא: מבטים כלליים על מוסיקה.
 2. יסודות המוסיקה - גובה.
 3. יסודות המוסיקה - דינמיקה.
 4. יסודות המוסיקה - גוון.
 5. יסודות המוסיקה - קצב.

6. תולדות המוסיקה: המאה ה-18 -

א. הבארוק המאוחר.

ב. הסגנון הקלאסי.

7. תולדות המוסיקה: המאה ה-19 - הסגנון הרומנטי.

8. מוסיקה ואמנות בתחילת המאה ה-20.

9. מעמד המוסיקאי בחברה: מהמרד של באך לעליית כוכב הפופ.

10. מוסיקה - מחשבה ונפש, וקשר בין מילים למוסיקה.

11. מזרח ומערב במוסיקה.

12. תולדות המוסיקה: ג'אז, רוק עד שנות ה-60.

13. הביטלס - סגנון, ייחוד והשפעות.

חומר חובה לקריאה:

אברביה עידו, בנימין פרל, ואחרים. מבוא למוסיקה. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1993.

וגנר, נפתלי. הביטלס: שבע השנים הטובות. ירושלים: האוניברסיטה העברית, 1999.

וגנר, נפתלי. מוזיקה אז ועכשיו. תל-אביב: מפה, 2004.

כהן, דליה. מזרח ומערב במוסיקה. ירושלים: מאגנס, 2006.

כהן, דן. תולדות הג'אז במאה ה-20. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2017.

כהן, יהודית, עורכת. תולדות המוזיקה: מימי הביניים עד המאה העשרים. רמת גן: אוניברסיטת בר-אילן, 2011.

מועלם, דוד. הסולם והמקאם במסורת המוסיקלית הערבית (כפר סבא: אור-תו, 2006)

ראובן, רם. צלילוגיה: המדריך השלם לתיאוריה הבסיסית של המוזיקה המערבית. ירושלים: למה, 2013.

רגב, מוטי. רוק, מוסיקה ותרבות. ת"א: דביר, 1995.

שורץ מדיני, צילה, סימה רולניק ואחרים. תיאוריה של המוזיקה: ספר לימוד ותירגול. משרד החינוך, אגף אישור ספרי לימוד, תש"ע.

Beatles. The Beatles Complete: Guitar Vocal Edition. London: Wise Publications, 1999.

Farraj, Johnny. Shumays, Sami Abu. Inside Arabic Music: Arabic Maqam Performance and Theory in the 20th Century. New York, NY : Oxford University Press (2019)

Gridley, Mark C. Jazz styles: History & New Jersey: Prentice Hall, 2006.

Julien, Olivier, ed., Sgt. Pepper and the Beatles: It Was Forty Years Ago Today. Aldershot: Ashgate, 2008.

Kamien, Roger. Music: An Appreciation. 10th ed.-13th ed. New York: McGraw-Hill, 2010, 2022.

Womack, Kenneth, ed., The Cambridge Companion to the Beatles. New York: Cambridge University Press, 2009
ביבליוגרפיה נוספת במודל הקורס.

חומר לקריאה נוספת:

קריאת מקורות ראשוניים, ביניהם טקסטים מתוך: אפלטון - "פוליטיקה"; שופנהאואר - "העולם כרצון וכדימוי"; קאנדינסקי (על הרוחני באמנות, בייחוד בציור).

במודל הקורס - קישורים להאזנה וצפייה ביצירות מתקופות וסגנונות, קטעים מחומר הקריאה וביבליוגרפיה נוספת.

מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:

הקורס יותאם למתווה המקוצר של הסמסטר.
ייתכנו שינויים במהלך השנה.
השיעורים יוקלטו לצפייה במודל הקורס.